

Tonni Hansens tale ved Majtræsfesten

Taler

Tonni Hansen
Borgmester

Dato

18. maj 2019

Sted

Strynø

Tak for invitationen til at tale ved Majtræsfesten her på Strynø.

Mange ting har jeg efterhånden prøvet, men aldrig at tale til en Majtræsfest!

Majtræsfesten er en århundrede gammel tradition. Ikke kun på Strynø eller i Danmark.

Over store dele af Europa har man haft festen for sommerens komme som en af de årligt tilbagevendende sociale begivenheder – og i mange forskellige udformninger.

Men typisk en fest, hvor man har slået sig løs – især blandt ungdommen. En frugtbarhedsfest.

Også på Strynø til Majtræsfesten. Det har jeg i hvert fald ladet mig fortælle.

Jeg kan forstå, at traditionen har været, at man blander en vârdrik kaldet Ølpuns bestående af tre kander varmt øl til halvanden kande brændevin og sukker sat til efter smag.

Jeg ved ikke, om det fortsat er sådan – men i givet fald forstår jeg godt, hvorfor ungdommen bliver noget eksalteret.

Til min forberedelse tænkte jeg over, hvorfor er det egentlig, at vi i det hele taget holder fest?

En søgning på Google viste hurtigt, at det har andre også spekuleret over.

Goethe, som levede i begyndelsen af 1800-tallet og var en berømt tysk forfatter,

videnskabsmand og filosof, beskrev en landsbyfest som folkets fest, der bekræfter menneskenes identitet: "Hier bin ich Mensch, hier darf ich's sein."

Her er jeg menneske, og her kan jeg være det.

Så vidt, så godt. Men alligevel er fester vel noget overflødig noget; eller er de?

Netop fester skaber jo ofte forbindelse os mennesker imellem.

Fester er fællesskab og identitet: I festen lærer vi hinanden at kende og føler os samhörige.

Nogle gange lærer vi også hinandens mere usædvanlige sider at kende. Som regel kun de gode. Man ønsker jo at fremstå selskabelig og omgængelig.

Hvad så med Majtræsfesten her på Strynø?

For det første giver denne fest en fælles identitet.

Majtræsfesten på Strynø er et sted, man mødes – kommer hjem til, hvis man ikke længere bor på øen.

Hermed holdes fast i sociale relationer og det at have en fast base eller udgangspunkt.

Indrømmet, der er sket store sociale ændringer i vor måde at feste på, siden de første Majtræsfester for flere århundreder siden.

Men alligevel er der en tydelig fortidens arv tilbage; nemlig fællesskabet og samhörigheden. Måske også en fælles identitet kan siges at være en reminiscens fra tidligere tider.

Når jeg er af den overbevisning, at Majtræsfesten og andre egnsfester, byfester m.m. er gode traditioner, som er værd at holde fast ved, så er det netop pga., at vi dermed styrker fællesskabet, samhörigheden og vor fælles identitet.

Netop derfor er det også vigtigt, at vi er opmærksomme på, at alle er velkomne til vore fester i lokalsamfundene.

Det er svært at forestille sig et tidspunkt, hvor man kan være mere ensom og ekskluderet end netop der, hvor man ved, at alle andre mødes til fest, men at man ikke selv er velkommen.

Desværre er der en tendens i det danske samfund til, at det har været acceptabelt, at der er nogen, der ikke bliver inviteret.

At vi også inden for hver vores socialgrupper er os selv nok.

Intet kan være mere forkert.

Hvis man vil skade andre mennesker, så er det ved at udelukke dem fra fællesskabet, samhørigheden og den fælles identitet.

Og hvis vi isolerer os i egne socialgrupper, så krakelerer fællesskabet og samhørigheden.

Det, som det har taget generationer før os at bygge op.

Oprindeligt oprettede bønderne majtræet som en protest mod magthaverne, hvad enten det var de besiddende herremænd eller den undertrykkende kirke.

Dansen omkring frihedstræet kom nedefra, fra folket.

At tænke sig at den danske demokratibevægelse begyndte med fester. Himmelbjerg-festerne – 1839-44 – med folkesang, tale, musik, sport og mad.

I 1843 og 1844 fulgte folkemøderne på Skamlingsbanken.

Og at det nu næsten 200 år senere fortsætter med ikke mindst Folkemødet på Bornholm – demokrati, sammenkomst, debatter, udvikling, inspiration, relationer osv.. Det er da tankevækkende.

Fest med sang og fælles oplevelse gav altså startskuddet til den danske tradition med selvorganisering og til oprettelsen af den første folkehøjskole.

Egentlig utroligt at tænke på, at folkets fest var et oprør og dermed en af

forudsætningerne for tilblivelsen af Grundloven og det demokratiske samfund, som vi kender i dag.

At det var folkets fest er sandsynligvis væsentligt for, at netop ordet ”folk” i praksis er forblevet et grundord for demokrati. Vi taler fortsat om folkestyre og Folketinget, om folkelig oplysning, folkelig idræt og folkekultur.

Jeg er godt opmærksom på, at også udemokratiske politiske grupperinger på højrefløjen scorer point på ”folk”-retorikken.

De udemokratiske og ekskluderende tendenser, der er i disse grupperinger, er en forkert vej at gå, men omvendt kan de ikke bekæmpes ved at fortrænge dem.

Det er derfor vigtigt, at alle vi demokratisk sindede holder fast i den sande udlægning af folkebegrebet – at vi aktivt tager del i den politiske og kulturelle kamp, der foregår.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg er meget stolt af det, I kan, det I skaber, og dem I er på Strynø.

I viser i praksis netop det med fællesskab og samhørighed, som jeg netop har talt om.

Det er min opfattelse, at her på Strynø er der plads til mangfoldigheden. Her tager man udgangspunkt i det enkelte menneskes kvaliteter. Her er alle værdsatte på trods af forskelligheder.

Som Goethe sagde: "Hier bin ich Mensch, hier darf ich's sein."

Rigtig god Majtræsfest.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tonni-hansens-tale-ved-majtraesfesten>